

SEZON LETNIEJ REKREACJI

NEWSLETTER (lipiec 2018)

Hodowca i Jeździec – Pismo Polskiego Związku Hodowców Koni

Lato to okres zwiększenia intensywności kontaktów z koniem, zwłaszcza przez ‘sezonowych’ adeptów sztuki jeździeckiej – dzieci, młodzieży oraz dorosłych, którzy korzystając z okresu wakacyjnego lub urlopowego oraz wypadów na łono natury pragną także zasmakować końskiej rekreacji. Część z nich to osoby posiadające doświadczenie związane z jazdą w siodle, część jednak to zupełni nowicjusze. Pomimo przyzwyczajenia się koni do pracy w tzw. letniej rekreacji i stawianych im wymagań, nie możemy zapominać, że użytkowanie to, czasami zupełnie bez przygotowania i w związku z tym często nieumiejętne, jest dla naszych podopiecznych dużym wyzwaniem fizycznym i nierzadko źródłem dodatkowego stresu.

Prawidłowo zbilansowana dawka pokarmowa dla koni intensywnie użytkowanych w rekreacji powinna zawierać składniki, które stanowią źródło wysokiej jakości białka, wolno uwalnianej energii oraz wszystkie niezbędne makro- i mikroelementy oraz witaminy. Codzienny wysiłek konia związany nierzadko z kilkugodzinną jazdą wierzchem wymaga od nas zabezpieczania jego wysokich potrzeb pokarmowych. Dlatego węglowodany strukturalne, kwasy tłuszczowe czy dodatek roślin motylkowych, ale również udział ziarna zbóż jest jak najbardziej pożądany w paszy dedykowanej tej grupie koni. Dobrze zbilansowana dzienna dawka pokarmowa, odpowiednio podana (przynajmniej 3 razy dziennie), z dostępem do dobrej jakości siana, pozwoli na utrzymanie konia we właściwej kondycji i zapewni mu odpowiednią dawkę energii przez cały okres intensywnej pracy pod siodłem. W przypadku nie zadbania o zaspokojenie tych potrzeb musimy liczyć się z osłabieniem konia i utratą kondycji oraz nierzadko spadkiem wagi.

Pamiętajmy w tym miejscu o okresie upałów – jeśli jest to możliwe, przejażdżki w dni upalne powinny odbywać się we wczesnych godzinach przedpołudniowych lub wieczorem. Nie zapominajmy też o wodzie – o potrzebach koni w tym obszarze pisaliśmy w poprzednim newsletterze – dostęp do świeżej i czystej wody w czasie upałów to podstawa prawidłowej termoregulacji organizmu konia, przy czym należy trzymać się wyraźnych zaleceń dotyczących dostępu do wody zarówno dla koni po wysiłku jak i dla koni wracających po krótkiej przerwie do pracy.

Konie użytkowane w rekreacji często są wynagradzane za swoją pracę i cierpliwość. Klasycznym smakołykiem jest marchew lub jabłko. Produkty te z uwagi na swoje właściwości odżywcze stanowią smaczną i zdrową przekąskę, chyba że nasi letnicy po każdej przejażdżce fundują im worek warzyw i owoców – praktykę taką należy wówczas w zdecydowany sposób ograniczyć. Brak umiaru w tym zakresie jest jak najbardziej niewskazany. Klienci potrafią

wynagrodzić konie również kostką cukru lub specjalnie zakupionymi cukierkami dla koni. Często są one mieszaniną cukrów prostych, melasy i substancji smakowych i barwiących. Z uwagi na stopień przetworzenia nie są to najzdrowsze produkty i karmienie tego typu smakołykami powinno być ograniczone. Trzeba jednakże przyznać, że w ofercie firm paszowych coraz częściej można znaleźć również zdrowe smakołyki, z dodatkiem witamin i wartościowych składników odżywczych i takie nagrody są dla konia bardziej odpowiednie.

Pamiętajmy, że lato, upały, zmieniający się ustawicznie rekreanci i ich różne umiejętności jeździeckie mają bardzo duży wpływ na stan fizyczny i psychiczny konia. Dlatego konie użytkowane w rekreacji, zwłaszcza w okresie wakacyjnym, powinny podlegać naszej codziennej kontroli. Wieczorny przegląd konia dotyczy oceny jego kondycji i zdrowia, w tym przede wszystkim ewentualnego odwodnienia, stanu zmęczenia, obtarć czy kulawizny. Pamiętajmy, że w każdym przypadku kiedy stan zdrowia i kondycja konia budzą jakiegokolwiek nasze wątpliwości, należy go uważnie obserwować i dać czas na regenerację. Koń, któremu nie pozwolimy się zregenerować czy po prostu odpocząć, może bardzo szybko stracić energię i chęć współpracy z jeźdźcem, „zejść” z kondycji, a w konsekwencji – nie nadawać się do dalszego użytkowania pod siodłem.

Rekreacja dzieci często odbywa się na kucach. Podstawą ich pożywienia jest oczywiście pasza objętościowa – a więc trawa i siano, jednakże dla kucy pracujących dieta ta może okazać się niewystarczająca. Ułożenie właściwej dawki pokarmowej dla nich nie jest jednak takie proste i oczywiste, gdyż z jednej strony potrzebują odpowiedniego dla nich źródła energii i wartościowych składników pokarmowych, aby mogły pracować pod siodłem, z drugiej – częstym problemem tej grupy koni jest ich przekarmienie prowadzące do nadwagi i otyłości. Stąd podawanie im standardowej paszy przeznaczonej dla dużych koni nie zawsze przekłada się na ich prawidłową kondycję i zdrowie.

Kuce z reguły charakteryzują się dobrym wykorzystaniem paszy, co w sytuacji nawet jej niewielkiego nadmiaru może skutkować ich nieświadomym przekarmieniem. Gdy nie zwracamy na to uwagi i taka sytuacja trwa dłuższy czas, może doprowadzić nie tylko do wspomnianej wcześniej otyłości, lecz również do zaburzeń pracy wątroby, ochwatu czy innych chorób metabolicznych. Dlatego podstawową zasadą w żywieniu kucy jest ograniczenie owsa. Lecz w przypadku, gdy nasze kuce pracują intensywnie w rekreacji, musimy zapewnić im odpowiednią dawkę energii i białka. Stąd w paszy dedykowanej tej grupie koni powinny znaleźć się ziarna zbóż (po obróbce technologicznej) np. płatki jęczmienne i kukurydziane oraz składniki dostarczające węglowodanów strukturalnych. Miejsce owsa może zająć łuska owsiana podnosząca zawartość węglowodanów złożonych, jak najbardziej wskazany jest również dodatek siewki z traw i lucerny, nasion roślin oleistych, wyśtoków buraczanych, suszonych owoców, ziół i olejów roślinnych. Pasza dla kucy powinna także zawierać łatwo przyswajalne składniki mineralne, a zwłaszcza te mikroelementy i witaminy, które wspomagają walkę z powszechnymi u kucy, zwłaszcza w okresie pastwiskowym, infekcjami skórными, egzemami i innymi problemami

dermatologicznymi. Ważnym pierwiastkiem w diecie kucy pracujących jest również magnez, którego dodatek (najlepiej w formie organicznej) może ograniczyć wybujały temperament niektórych z nich. Pamiętajmy także, że kuce zawsze będą ulubieńcami najmłodszych jeźdźców, dla których podzielenie się posiadaną słodkością jest często najwyższą formą akceptacji, zaufania i podziękowania. Tutaj także należy wzmocnić naszą czujność, aby nie doprowadzić do wspomnianej wcześniej sytuacji, gdy nadmiar przysmaków, zwłaszcza tych zawierających sporą dawkę cukrów prostych lub na przykład zbyt duża ilość jabłek, może być przyczyną powstania zaburzeń trawiennych.

Pamiętajmy, że poziom żywienia jest uzależniony od masy ciała, dziennej intensywności pracy oraz rasy i temperamentu naszych podopiecznych. Czynniki te są decydujące we właściwym skomponowaniu dawek pokarmowych, choć zawsze najistotniejsze jest dopasowanie diety do indywidualnych potrzeb i wymagań, gdyż 'koń koniowi nierówny'. Nie zapominajmy o tym również w okresie wakacyjnym, aby pragnienie czerpania przyjemności z wycieczek na końskim grzbiecie nie przesłoniło nam zadbania o komfort i potrzeby naszego czworonożnego partnera.

